

Тәрбиешілерге арналған
Жадынама
**«Мектеп жасына дейінгі балалар
психологиясының ерекшелігі»**

Дайындаған: педагог психолог Казғалиева Мадина
Нурлановна

Балаларды тәрбиелеу декеңес:

Балаларды қалай тәрбиелеу туралы нақты ұсыныстар жоқ. Әр бала әртүрлі.

Бірақ төрт жасар балаларды тәрбиелеудің жалпы принциптері бар:

- **Мәдени бос уақыт.** Балаңызды өнер әлемі мен тананыстыру үшін мәдени шараларға қатысыңыз. Кинотеатрға, қуыршақ театрына, циркке, хайуанаттар бағына бару, қалалық мерекелікіс-шаралар әлеуметтеніп, қиялындамытады.
- **Кішкентай және үлкен себептерге байланысты мақтау.** Кішкентай жеңістер үшін де мақтау — бұл баланың мақтан тұтатынына сенімділік пен түсінік береді.
- **Өзіне-өзі қызмет етуде ағдылары.** Жеке гигиена ережелерін сақтауды, ас құралдарын, киімді және шешінуді, қоқысты шелектерге лақтыруды, ойыншықтарды орнына қоюды үйретіңіз.
- **Медициналық бақылау.** Баланы жоспарлы тексеруге алып келіңіз және одан да көп, егер сіз қандай да бірауруға күмәндансаңыз. Баланы педиатр, офтальмолог, хирург, ЛОР, кардиолог және эндокринолог дәрігерлері үнемі тексеріп отыруы керек.
- **Денсаулыққа пайдалы тағам.** Ақуыз, май және көмірсулармен үйлесімді тамақтаныңыз. 4 жастағы баланың тамақтану жиілігі тәулігіне 4-6 рет.
- **Режим.** Күнделікті тәртіпті орнатыңыз: осылайша сіз оның қызметін бақылауды жеңілдетесіз, ал оған режимге үйрену оңайырақ болады.

▪ **Пайдалы ойындар...**

Оқытуды ойын түрімен жүргізіңіз: бұл сабақтарды қызықты әрі жеңіл етеді.

- **Тірі энциклопедия.** Сұрақ қойып отырған баланы елемезіңіз және ашуланбаңыз. Төрт жыл — бәрін білгісі келетін «неге» жасы. Сабырлылық пен түсіністікпен бола отырып, құбылыстарды түсіндіріңіз.
- **Достартабыңыз.** Балалармен байланыс орнатуға көмектесіңіз: бір-біріңізді қалай білуге болатындығы туралы кеңестер беріңіз, үгінділерді ата-аналары мен достарына баруға шақырыңыз, бос уақыттарын бірге өткізіңіз.
- **Ерекшеліктерсіз ережелер...** Отбасында барлық отбасымүшелерінің ұстануы үшін ережелер мен жауапкершіліктер орнатыңыз. Егер бала ережелерді бұзса, жазалаңыз, бірақ қорлаусыз. Жақындарыңызбен келісіңіз, егер жазаланған жағдайда, сіздер бәріңіз бірдей схема бойынша әрекеттесіңіз, аяушылық пен түсінбеушілікті қоспағанда. Бала жауапкершілікті үйренуі керек.

Сөзэнергетикасы – қатынасқаренкбереді

Практикалықөнегеменқатарсөзбенәдіптеу де энергетикалықәсерізорқұралекенінестетұтқанабзал. Бала күнделікті 5-8 мәртежақындарыныңқұшақтауын, себепсізәңгімелесуінқажететеді.

Мұндағыбастықағидашынайы болу.

Солкездемынасөздердіқолданғандұрыс:

- Мен сағансенемін!
- Мен өзіңменмақтанамын!
- Кезкелгенсәттеөзіңменбіргемін!
- Ақылдымсол..!Ақылыңнанайналайын!
- Мен өзіңменақылдасқымкеледі;
- Мұның да дұрысшығар;
- Сенің де қателесугеақың бар;
- Маған... (баланыңбірқасиет-ерекшелігі) ұнайды;
- Мененкезкелгеннәрсетуралысұрауыңаболады;
- Сеніұрыссам да, жақсыкөремін;
- Неге бұлайболдыдепойлайсың?

Айтпақшы, бұлсөздер тек кинодағыкейіпкерлергеарналмағандығынұмытпаңыз.